

همشهریان گرامی!

عزیزی بانک افتخار دارد که به سلسله نو آوری های پیم در عرصه بانکداری اینبار محصول جدید خویش را با ویژگی های خاص به شما معرفی میکند. حساب ویژه برای شرکت ها، حساب پی انداز برای بزرگسالان، حساب پی انداز برای کودکان؛
عزیزی بانک تنها بانک است که در تمام سنین و موقعیت های شغلی به شما می اندیشد.

www.azizibank.af

1515

نهادهای ناظر بر انتخابات و نمایندگان مجلس: شرکت نکردن درپروسه ثبت نام تیشه به ریشه دموکراسی زدن است

بی باوری عمومی به انتخابات در افغانستان

نمایندگان مجلس: پاکستان خواستار برکناری جنرال عبدالرازق شده است

برخی نمایندگان مجلس ادعا دارند که نخست وزیر پاکستان در سفر اخیرش به کابل از رییس جمهور غنی خواسته است، جنرال عبدالرازق فرمانده پولیس قندهار را برکنار کند. نمایندگان در نشست روز دوشنبه (۲۷ حمل) مجلس تاکید کردند که این خواست نخست وزیر پاکستان مغایر با اصول بین المللی و مداخله جویانه است. آنان از حکومت افغانستان خواستند که به هیچ وجه ممکن چنین درخواست صدر اعظم پاکستان را نپذیرد. شکیبا هاشمی یک عضو مجلس در این مورد گفت: «نخست وزیر پاکستان در سفر یک هفته پیش خود به کابل، شش مورد پیشنهاد را به حکومت افغانستان سپرده است که برکناری جنرال رازق یکی از این پیشنهادات است».

خانم هاشمی افزود که برای برکناری جنرال رازق دستهایی از درون و بیرون کار می کند و حکومت هم اکنون او را به دلیل برگزاری نشست چند ماه قبل قندهار، زیر فشار قرار داده است. به گفته او، خاقان عباسی به دلیلی که جنرال عبدالرازق مانع بزرگی بر سر پروژه های پاکستان در ولایت قندهار است، خواستار برکناری او شده است. این نماینده مردم قندهار در مجلس هشدار داد در صورتیکه حکومت جنرال عبدالرازق را برکنار کند، مردم و بزرگان اقوام قندهار در برابرش خواهند ایستاد و مانع برکناری جنرال عبدالرازق خواهند شد.

خانم هاشمی تصریح کرد که جنرال عبدالرازق توانسته است امنیت نسبی را در قندهار برقرار سازد و در برابر مداخلات پاکستان ایستادگی کند و مردم قندهار نیز از او حمایت می کنند. آصفه شاداب دیگر عضو مجلس نیز خاطر نشان کرد که شرط هیات پاکستانی...
ادامه صفحه ۶

میان افغانستان و ترکیه دهلیز هوایی ایجاد می شود

مذاکرات پنهانی طالبان با امریکا

که د غزنی امنیتی وضعیت ته پام ونه شي، د کندز له برخلیک سره مخ کېږي

اکلیل حکیمی: جهان به تعهداتش عمل نکرد!

بخشی از این کمک ها از طریق بودجه ملی افغانستان و بنا بر اولویت بندهای دولت به مصرف خواهد رسید. اما آقای حکیمی امروز گفت که تمویل کنندگان افغانستان به تعهداتشان عمل نکرده اند.

برگزار می شود. حکیمی افزود که براساس تصمیم نشست بروکسل، قرار است در هر دو سال، یک نشست بین المللی به هدف تعقیب تعهدات دوجانبه (میان افغانستان و جامعه جهانی) دایر گردد. به گفته او، این نشست با حضور سرمنشی سازمان مللی متحد، رییس جمهور افغانستان و ۷۲ وزیر خارجه و امور انکشافی کشورهای کننده و نماینده های ۳۵ سازمان بین المللی برگزار خواهد شد. وزیر مالیه بیان داشت که در این نشست جامعه جهانی به کمک های شان به افغانستان تجدید تعهد کرده و نیز تعهدات دولت افغانستان را بررسی خواهند کرد. به گفته وی، آجندای نشست ژنیو ترتیب شده و در ماه سرطان سال روان یک نشست مقدماتی به منظور برگزاری این کنفرانس در کابل برگزار می شود.

وزیر مالیه می گوید که کمک کننده های جهانی به افغانستان به تعهدات مالی شان عمل نکرده اند. اکلیل حکیمی وزیر مالیه که در نشست استماعی روز دوشنبه (۲۷ حمل) مجلس نمایندگان صحبت می کرد گفت که دولت افغانستان، تعهدات نشست بروکسل را عملی کرده است؛ اما تمویل کنندگان افغانستان به تعهداتشان عمل نکرده اند. آقای حکیمی هر چند جزئیات بیشتری در این خصوص ارائه نکرد؛ اما گفت که دولت افغانستان حدود ۷۰ درصد تعهداتی نشست بروکسل را عملی کرده و ۳۰ درصد باقی مانده نیز در حال انجام اند. او همچنین خاطر نشان کرد که نشست کشورهای کمک کننده به افغانستان در ماه عقرب سال جاری خورشیدی در سطح وزرای خارجه و امور انکشافی و نمایندگان نهادهای کمک کننده برای افغانستان در ژنیو پایتخت سویس

احمد عمران

رأی دهنده گان انتخابات آینده کی ها اند؟

و خود را برنده آن اعلام کرد و بدتر از آن این که اعتماد نامه کمیسیون متقلب انتخابات را نیز به دست آورد. چه اعتماد نامه یی و چه انتخاباتی؟! آن انتخابات را باید به عنوان درس تاریخی بایگانی کرد و ثبت دفتر روزگار ساخت که چگونه می شود با سرنوشت مردم بازی کرد. اما آقای غنی با کمال پروری به کمیسیون متقلب می رود، از آن ها به خاطر کارهای تاریخ سازشان سپاسگزاری می کند و اعتماد نامه بدون پایه گاه حقوقی شان را هم دریافت می کند. مثل این که کسی بدون عبور از آزمون به صنف بالاتر ارتقا یابد و باز پرورد و پارچه کامیابی درخواست کند. آقای غنی بدون کامیابی در مکتب انتخابات پارچه کامیابی آن را به دست آورده است. آیا سخنان امروز او برای برگزاری انتخابات بدون تقلب می تواند دیدگاه مردم را تغییر دهد. البته یک دیدگاه دیگر هم وجود دارد و آن این که پس از سرشماری جمعیت فضایی و غیرقابل باور ارگ بخواهد یک بار دیگر تقلب های گسترده را از این طریق در انتخابات آینده فراهم سازد. فراموش نکنیم که سرشماری نفوس فضایی دقیقاً رابطه نزدیک با انتخابات دارد و می تواند زمینه های خوب تقلب را فراهم سازد. مساله دیگر در مورد کم رنگ بودن حضور شهروندان در مراکز ثبت نام این هم می تواند باشد که هنوز حتی جامعه جهانی به عنوان اصلی ترین کمک دهنده به برگزاری انتخابات کشور، هیچ تمایلی مبنی بر تامین هزینه های آن از خود نشان نداده است. هنوز واقعا مشخص نیست که هزینه های انتخابات آینده از چه منبعی تامین می شود؟ این ها همه می توانند دلایل روشن برای کم رغبتی و بی انگیزه گی شهروندان کشور برای رفتن به پای صندوق های رای باشد. انتخابات آینده در صورت برگزار شدن می تواند از مهم ترین چالش های دموکراسی نوپای افغانستان به شمار رود که به یمن تکنوکرات های برگشته از غرب به افصح کشیده شده است.

های گذشته به انتخابات را ندارند و به همین دلیل تصمیم گرفته اند که حضور کمتری در انتخابات داشته باشند. آن ها به گفته این عده به دو دلیل انگیزه شان را به انتخابات از دست داده اند. نخست، عدم باورمندی به شفافیت و عادلانه بودن انتخابات در موجودیت برنامه های طراحی شده برای مهندسی آن و دوم به این دلیل که گویا افراد از قبل انتخابات شده اند و رای مردم در تعیین سرنوشت شان هیچ نقشی ندارد. بارها این سخن از زبان شهروندان کشور شنیده شده است که وقتی برنده گان را قدرتمندان تعیین می کنند و به هر شکل ممکن آن ها را برنده اعلام می کنند، چرا آن ها خطر کنند و در انتخاباتی شرکت بورزند که نتایج آن از پیش مشخص است. مگر این حرف حقیقت ندارد؟ آیا ارگ فراموش کرده که چگونه در انتخابات ریاست جمهوری گذشته تقلب های سازمان یافته به نفع یک نامزد مشخص انتخابات را به بحران کشاند؟ اگر حرف و حدیث های دیگران در مورد انتخابات چندان مورد اعتماد نباشد، حداقل باید به اعتراف های مشاور پیشین شورای امنیت ملی کشور باید اعتماد کرد که در کتاب خاطراتش پرده از راز های انتخابات برداشته و به صورت واضح نوشته که برنده انتخابات فرد دیگری بود ولی قدرتمندان دخیل در سیاست افغانستان از اعلام آن جلوگیری کردند. چگونه می شود به کسانی اعتماد و در انتخابات شرکت ورزید که خود عامل و سازمانده اصلی تقلب و بحران انتخاباتی هستند؟ حداقل رییس جمهوری پیشین این قدر جسارت سیاسی داشت که بگوید خارجی ها با دستکاری انتخابات از او رییس جمهوری ضعیف ساختند ولی آقای غنی این جسارت اخلاقی و سیاسی را هم ندارد که بگوید او بخشی از یک حکومت ایتلافی و ساخته گی است که در اثر نتیجه انتخابات به کرسی ارگ دست نیافته است. آقای غنی با وجود این که نتایج انتخابات با تشکیل دولت وحدت ملی عملاً نادیده گرفته و به یک معنا ابطال شد، به کمیسیون رفت

با گذشت سه روز از آغاز رسمی ثبت نام رای دهنده گان انتخابات، گزارش ها از مشارکت و رفتن شهروندان به مراکز ثبت نام به شدت مایوس کننده و غیرقابل باور است. از بخش های مختلف کشور گزارش می رسد که افراد بسیار کمی به این مراکز جهت ثبت نام حضور یافته اند. دلیل چنین امری چه می تواند باشد؟ چرا این بار در برابر مراکز ثبت نام که در گذشته مراکز توزیع کارت های شرکت در انتخابات بود، صف های طولی از متقاضیان وجود ندارد؟ برخی ها حتی نشرات رسانه ها را نیز زیر نظر دارند و می گویند آگاهی دهی از آغاز به کار مراکز ثبت نام و نشر آگاهی های تبلیغاتی در مورد انتخابات آینده نسبت به هر انتخابات گذشته بسیار ناچیز و اندک است و چنین به نظر می رسد که حتی کمیسیون موفق به ساخت چند آگهی کوچک انتخاباتی نیز نشده است. برخی از آگاهان به این باور اند که دلیل اصلی کم رنگ بودن مراکز ثبت نام رای دهنده گان منوط به اراده حکومت در برگزاری انتخابات آینده است. به باور این آگاهان با وجود این که آغاز ثبت نام رای دهنده گان به صورت رسمی به وسیله سران حکومت انجام شد ولی دولت اراده لازم و دقیق برای برگزاری انتخابات آینده ندارد و بیشتر آن چه که انجام یافته فقط جنبه نمادین و شعاری دارد. به گفته آن ها ارگ می خواهد به این وسیله نشان دهد که خواهان برگزاری انتخابات است، در حالی که چنین نیست و دولت با این اقدام ها فقط می خواهد اذهان عمومی را آرام سازد و به اصطلاح «خاک به چشم» شان بزند. اگر واقعا ارگ اراده برای برگزاری انتخابات می داشت بدون تردید حالا مراکز ثبت نام چنین ساکت و آرام نمی بود. از جانب دیگری برخی ها به این نکته اشاره می کنند که حکومت بدون آن که اعتماد دوباره مردم را به برگزاری انتخابات فراگیر و شفاف جلب کرده باشد، دست به گشایش مراکز ثبت نام زده است. به اعتقاد این عده، شهروندان افغانستان دیگر آن اعتماد سال

سخن ماندگار

بی باوری عمومی به انتخابات در افغانستان

از سه روز بدین سو پروسه ثبت نام رای دهنده گان در پایتخت و مراکز ولایت ها آغاز شده است. اما گزارش ها می رسد که استقبال عمومی از این پروسه بسیار اندک بوده است. مردم افغانستان چندین دوره انتخابات را سپری کرده اند. هر دوره انتخابات با تقلبات گسترده به همراه بوده است. به همین دلیل، شهروندان دیگر اعتماد و باوری به پروسه انتخابات ندارند.

در چنین وضعیتی، کمیسیون انتخابات افغانستان، یک بار دیگر تعهد سپرده است که انتخابات پارلمانی را برگزار می کند، اما با چندماه تأخیر. این خبر در حالی است که دو سال از زمان برگزاری انتخابات پارلمانی گذشته و قرار است که این انتخابات در سال سوم این تأخیر برگزار شود. ولی این انتخابات از همین حالا با چالش هایی مواجه است؛ از جمله این که احزاب و جریان های سیاسی و مردم افغانستان با توجه به تجربه یی که از انتخابات های گذشته دارند، باور ندارند که دیگر انتخاباتی در افغانستان به سلامت و صلابت برگزار شود، به خصوص از طرف کمیسینی که فقط مورد تأیید گلبدین حکمتیار باشد!

اما حالا که رییس جدید کمیسیون انتخابات تعیین شده و از برگزاری انتخابات خبر می دهد، پیشنهاد تغییر در ساختار کمیسیون انتخابات نیز بار دیگر برجسته می گردد. یقیناً در شرایطی که مردم اعتمادشان را نسبت به انتخابات از دست داده اند، کنفرانس های خبری کمیسیون انتخابات نمی تواند آن ها را به پای صندوق های رای بکشاند. کمیسیون انتخابات صرفاً در نظر دارد که انتخابات را برگزار کند اما انتخاباتی مملو از کاستی و نادرستی و یک انتخابات کاملاً غیرشفاف که در آن امکان تزویر و تقلب بیشتر از گذشته وجود دارد.

بنابراین، برای این که مردم احساس کنند که می توانند شاهد یک انتخابات سالم و شفاف باشند، باید نخست اراده سیاسی برای برگزاری آن به میان بیاید. حال آن که هنوز چنین اراده یی به نظر نمی رسد. ارگ از آن جا که گمان می کند که در یک انتخابات شفاف و عادلانه، بازنده است، ممکن است که هم برای انتخابات پارلمانی و هم ریاست جمهوری، خواب تقلب مجدد را دیده باشد. از طرف دیگر، حتی اگر اراده سیاسی در حکومت موجود مبنی بر برگزاری یک انتخابات سالم شکل بگیرد ولی نهادهای انتخاباتی اصلاح نگردند، ممکن نیست که انتخابات شفاف به منصه ظهور برسد؛ زیرا در نهادهای انتخاباتی افرادی حضور دارند که به تقلب خو کرده اند و انتخابات از منظر آنان، چیزی جز یک فساد و تقلب دیگر معنا نمی دهد.

با این اوصاف، نیاز است که نهاد کمیسیون انتخابات، هرچه زودتر اصلاحات عمیقی را با برکناری افراد پیشین در کمیسیون انتخابات به خصوص در سمت های مهم مدیریتی و اجرایی در مرکز و ولایت ها به هدف وارد کردن افراد جدید و متعهد به برگزاری یک انتخابات شفاف، روی دست بگیرد. در کنار این مسأله، منابع انسانی و ساختار سازمانی کمیسیون انتخابات، غیرملمی است و باید این ساختار به گونه بسیار روشن تغییر کند تا ترکیبی از همه اقوام باهم برادر کشور، به این نهاد وارد شوند و برای برگزاری انتخابات سالم و ثبات آفرین کار کنند. در غیر این موارد، هیچ نشانی از برگزاری یک انتخابات شفاف به دست نخواهد آمد و برگزاری انتخابات با ساختار و اراده کنونی، به حتم می تواند بن بست های تازه و مشکلات جدیدی را برای افغانستان خلق کند.

اکنون اگر کمیسیون انتخابات چنین نکات و اصلاحاتی را روی دست بگیرد، باید انتخابات را برای تنظیم و تطبیق این موارد، چند ماه دیگر نیز به تعویق بیندازد. این به مراتب بهتر است از برگزاری یک انتخابات تقلب بار و غایله ساز. اما این اصلاحات نباید بهانه یی گردد برای طفره رفتن سلسله وار از برگزاری انتخابات. مسلماً افغانستان هیچ راهی جز برگزاری انتخابات برای رسیدن به ثبات و پیشرفت ندارد اما انتخاباتی که در نهایت سلامت و شفافیت برگزار شود و ابتدا ابزاری در دست سیاست گران بر سر اقتدار قرار نگرفته باشد.

سفارت امریکا در کابل، جامعه جهانی و همه دوستان بین المللی ما می باید اهمیت اصلاحات و انتخابات عاری از تقلب را برای آینده افغانستان درک کنند و مردم افغانستان را در مسیر مردم سالاری، صادقانه یاری برسانند.

رییس اتاق‌های تجارت و صنایع:

میان افغانستان

و ترکیه دهلیز هوایی ایجاد می‌شود

مسئولان در اتاق تجارت و صنایع کشور می‌گویند که تا یک ماه دیگر، دهلیز مستقیم هوایی میان کابل-استانبول ایجاد می‌شود. عتیق‌الله نصرت، رییس هیأت عامل اتاق‌های تجارت و صنایع افغانستان که در یک نشست خبری مشترک با بازرگانان ترکیه سخن می‌گفت، به سرمایه‌گذاری‌های مشترک میان دو کشور و هم‌چنان زمینه‌سازی برای افزایش صادرات افغانستان تأکید کرد.

هم‌زمان با این، فاتح متین، معین وزارت اقتصاد ترکیه می‌گوید که بازرگانان ترکیه آماده سرمایه‌گذاری در بخش‌های انرژی، صحت، زراعت و معدن در افغانستان اند. دهلیز هوایی کابل-استانبول عتیق‌الله نصرت در این نشست گفت که تا یک ماه دیگر، دهلیز هوایی میان کابل-استانبول ایجاد می‌شود و کالاهای صادراتی افغانستان از طریق شرکت هوایی «ترکیش ایرلاین» به ترکیه منتقل می‌گردد.

آقای نصرت از مقام‌های حکومت ترکیه خواست تا تعرفه گمرکی بر کالاهای صادراتی افغانستان به ترکیه را کاهش دهد و یک مرکز خدمات تجاری برای تاجران افغانستان را نیز در آن کشور ایجاد کنند. او می‌گوید که اکثر کشورها برای تولیدات افغانستان برای اموال صادراتی افغانستان ترجیحات گمرکی را در نظر گرفته و افغانستان نیز خواستار این است. آقای نصرت از مقام‌های حکومت ترکیه خواست تا تعرفه‌های گمرکی را بر کالاهای

ترکیه آماده سرمایه‌گذاری در افغانستان در سوی دیگر، فاتح متین، معین وزارت اقتصاد ترکیه در این نشست گفت که

افغانستان تأکید شد. این در حالی است که دومین دهلیز هوایی افغانستان-هند در ۲۸ جوزای سال گذشته افتتاح گردید که از طریق این دهلیز، کالاهای صادراتی کشور به شهر تجاری و صنعتی ممبئی هندوستان انتقال می‌باید که یکی از شهرهای بزرگ و اقتصادی آن کشور به شمار می‌رود.

گفتنی است که معین وزارت اقتصاد ترکیه با ۳۰ تن از بازرگانان آن کشور به روز یکشنبه، ۲۶ حمل به کابل سفر کرده و با مقام‌های سکتور خصوصی افغانستان دیدار کردند که یک نشست مشترک اقتصادی و تجاری میان مقام‌ها، بازرگانان و سرمایه‌گذاران افغانستان و ترکیه، با حضور معاون وزارت اقتصاد ترکیه در کابل برگزار شد. در این نشست، بر سرمایه‌گذاری‌های مشترک میان دو کشور و هم‌چنین زمینه‌سازی برای افزایش صادرات

بازرگانان آن کشور آماده سرمایه‌گذاری در بخش‌های انرژی، صحت، زراعت و معدن در افغانستان اند و هم‌چنان حاضر اند تا تجارب خود را با بازرگانان افغانستان شریک سازند و مواد خام را به افغانستان صادر کنند. آقای متین در مورد کاهش تعرفه گمرکی کالاهای صادراتی افغانستان به آن کشور گفت: «شما در بخش صادرات، فهرست انواع صادرات را برای ما ارایه کنید تا ما در آن با شما همکاری کنیم.»

طالبان به دومین پیشنهاد غنی پشت پا زدند

مذاکرات پنهانی طالبان با امریکا

ابوبکر صدیق

واشنگتن گفت‌وگو کنند. اکنون منابع نزدیک به طالبان از گفت‌وگوهای پنهانی طالبان با امریکا خبر می‌دهند.

آقای مژده می‌گوید که گروه طالبان حکومت افغانستان را جدی نمی‌گیرند و به همین دلیل پیشکش‌های حکومت برای شان ارزشمند نیست و هیچ تکمیل به آن ندارند. این گروه حکومت افغانستان را دست‌نشانده بیرونی‌ها می‌دانند و تأکید می‌کنند ما با بادار این حکومت صحبت می‌کنیم.

این آگاه مسایل سیاسی نزدیک به طالبان می‌گوید که حکومت ایالات متحده امریکا با گروه طالبان گفت‌وگوهای پنهانی را انجام داده است و امریکا پی‌برده که مسأله افغانستان باید از دریچه گفت‌وگو حل شود.

پیش از این نیز محمد اشرف غنی رییس حکومت وحدت ملی در نشست پروسه - کابل که در ماه جاری برگزار شده با پیشکش‌های بی قید و شرط به گروه طالبان، از این گروه خواست تا به روند گفت‌وگوهای صلح «بین‌شهرودی» بیوندند، اما ظاهراً گروه طالبان به این پیشنهاد آقای غنی پشت پا زدند و خواهان گفت‌وگوهای مستقیم با ایالات متحده امریکا به عنوان بزرگ‌ترین حامی افغانستان شدند.

به روزنامه ماندگار گفت: طالبان ناگزیر اند تا بر موضع خود تأکید کنند، در صورت کوچک‌ترین عقب‌نشینی از این گزینه، تعریف طالبان نابود می‌شود.

او باور دارد که انتخابات افغانستان برای گروه طالبان مورد قبول نیست و این گروه باور دارند که سرنوشت رهبری افغانستان را انتخابات تعیین نمی‌کند بلکه توسط بیرونی‌ها تعیین می‌شود. آقای مژده می‌گوید که طالبان از نگاه فکری و ایدئولوژی با برگزاری انتخابات مشکل ندارند. اما تنها برخی ملاحظات را در رابطه به روند رای دهی و افرادی که در این روند اشتراک می‌کنند، دارند. او گفت: مولوی «عبدالباقی افغان» یک عضو گروه طالبان در کتابی به نام نظام اسلامی نوشته است: باید رای افراد صالح و دانشمندان با افراد عوام - تفکیک شود.

او گفت که گروه طالبان بیشتر تمایل به شورای «حل و عقد» دارند. اما نتیجه انتخابات کنونی را در کشور بر آمده از آرای مردم نمی‌دانند.

نظریه شورا (حل و عقد) یکی از نظریه‌های مطرح در اندیشه سیاسی اهل سنت است که بیانگر شیوه مشروع استقرار حکومت و قدرت سیاسی می‌باشد.

مذاکره طالبان با امریکا

طالبان همواره گفته‌اند که طرف آنها در افغانستان، ایالات متحده امریکا است و حاضر هستند که با

اولویت این گروه به پایان رسانیدن حضور نیروهای خارجی در افغانستان است. در خبرنامه طالبان آمده است: «ما دیدیم که در انتخابات گذشته مردم به‌نام انتخابات فریب داده شده‌اند، اما تصمیم نهایی را باز هم جان‌کری، وزیر خارجه امریکا گرفت و حکومتی به نام وحدت ملی در سفارت امریکا و از سوی مقام‌های امریکایی ایجاد و اعلام شد.»

در خبرنامه طالبان گفته شده که در انتخابات آینده هم نباید جز این توقع داشت. طالبان از شهروندان افغانستان خواسته‌اند که به عوض اشتراک در انتخابات، با این پروسه «مقاطعه» کنند.

در همین حال، برخی آگاهان می‌گویند که موضع کنونی گروه طالبان آخرین گزینه است و در صورت عقب نشینی از این گزینه، گروهی به نام طالبان وجود نخواهد داشت.

وحید مژده آگاهان سیاسی نزدیک به گروه طالبان

گروه طالبان پیشنهاد محمد اشرف غنی، رییس حکومت وحدت ملی، مبنی بر اشتراک در روند انتخابات پارلمانی و شوراهای ولسوالی را رد کردند.

محمد اشرف غنی روز شنبه با آغاز روند نام نویسی و تهیه فهرست رای دهندگان از طالبان مسلح خواست که اگر حمایت مردم را دارند، در انتخابات پارلمانی و شوراهای ولسوالی اشتراک کنند.

آقای غنی گفت: اگر گروه طالبان باور دارند که میان مردم افغانستان ریشه دارند، پس انتخابات موقع آن است.

طالبان با نشر خبرنامه‌ی، از شهروندان نیز خواسته‌اند تا در انتخابات اشتراک نکنند. قاری یوسف احمدی، سخنگوی گروه طالبان دلیل شرکت نکردن در انتخابات را حضور نیروهای خارجی در افغانستان خوانده و گفته است که

مقدمه

مطالعات روان‌شناسان درباره خلاقیت نشان داده است که خلاقیت نیز همانند سایر جنبه‌های انسان از الگویی پیروی می‌کند. به نظر آنها خلاقیت در اوایل زندگی و ابتدا در بازی کودک ظاهر می‌شود و به تدریج در جنبه‌های دیگر زندگی از قبیل کار، مدرسه، فعالیت‌های تفریحی و مشاغل تجلی می‌کند. ابتکارات یا تولیدات خلاق در طول سال‌های ۳۰ و ۴۰ به اوج می‌رسد. بعد از آن حالت فلات پیدا می‌کند، به تدریج کاهش می‌یابد. اریکسون، میان‌سالی را سن بحرانی نامیده است که در آن تولید یعنی تمایل به خلق یا به وجود آوردن یا رکود حکمفرما خواهد شد. به عقیده روان‌شناسان عوامل محیطی از قبیل فقر بهداشتی، اوضاع و احوال خانوادگی، فشارهای مالی و نبودن وقت آزاد در به اوج رسیدن خلاقیت مؤثرند و شواهد دال بر کاهش آن به سبب محدودیت‌های موروثی وجود ندارد. عوامل تسریع‌کننده در رشد

رشد خلاقیت در کودکان و جلوه‌های آن

خلا قیت

*وقت: کودکان برای خلاق شدن وقت زیادی لازم دارند تا با افکار و مفاهیم درگیر شوند و با آنها بازی کنند و آنها را به اشکال نو و ابتکاری در آورند.

*ترغیب و تشویق: کودکان برای خلاقیت و خلاق بار آمدن به تشویق و ترغیب نیاز دارند و انتقاد مانع خلاقیت ایشان می‌شود.

*مواد: بدهی است وجود مواد گوناگون مثلاً کاغذ، خمیر و... برای تحریک خلاقیت در کودکان ضرورت دارد.

*محیط محرک: محیط خانه و مدرسه باید با تشویق و راهنمایی کودکان در کاربرد مواد و اشیا، خلاقیت ایشان را بر انگیزد.

*روابط غیر انحصاری والدین کودک: والدینی که نه حامی افراطی و نه انحصارگر افراطی فرزند خود هستند، طبعاً او را به استقلال و اتکا به خویش تشویق خواهند کرد و این دو تاثیر بیشتری در خلاقیت دارند.

*روش‌های پرورش کودک: روش آزاد منشا و آسان‌گیر در پرورش کودکان در خانه و مدرسه خلاقیت را تسریع می‌کند، در صورتی که سختگیری از آن جلو گیری می‌کند.

*فرصت کسب معلومات: خلاقیت در خلا انجام نمی‌گیرد، بلکه مستلزم کسب معلومات است که زیر بنای خلاقیت بشمار می‌رود.

جلوه‌های خلاقیت در کودکان

کودکان فرایند خلاقیت خود را در سنین مختلف به شکل‌های گوناگون آشکار می‌کنند که به جلوه‌های خلاقیت معروفند. این جلوه‌ها عمدتاً عبارتند از:

جاندار پنداری

علاقه به نسبت دادن هشیاری به اشیا و موجودات غیر جاندار. این جلوه را غالباً در کودکان خردسال که هنوز نمی‌توانند جاندار را از غیر جاندار تمیز دهند، می‌بینیم، آنها از نسبت دادن صفات زندگان به موجودات غیر زنده لذت می‌برند و معمولاً صفاتی را به آنها نسبت می‌کند که والدین‌شان به خود ایشان نسبت می‌دهند.

بازی سازنده

کودکان زمانی که به سن مدرسه می‌رسند و می‌توانند خیال بافی و واقعیت را از هم تشخیص دهند، توجه خود را از بازی نمایشی به بازی سازنده معطوف می‌کنند.

دوستان خیالی

دوست خیالی از شخص، حیوان یا چیزی که کودک در عالم خیالش

می‌آفریند تا نقش دوست را با او ایفا کند، زیرا بیشتر بازی‌ها برای لذت بخش بودن به همبازی نیاز دارند و کودکانی که همبازی ندارند غالباً یک همبازی خیالی برای خودشان خلق می‌کنند. کودکی که تجارب اجتماعی تلخ و ناخوشایند دارد، ممکن است همبازی خیالی را بر همبازی واقعی ترجیح دهد.

رویای بیداری

رویای بیداری مانند بازی‌ها، فعالیتی است که شخص از پرداختن به آن لذت می‌برد. شکلی از بازی ذهنی است که معمولاً خیال پردازی خوانده می‌شود تا جلوه‌های کنترل شده تخیل مشخص شود.

دروغ‌های مصلحت آمیز کودک

یکی از جلوه‌های بسیار شایع میان کودک خردسال، گفتن دروغ‌های مصلحتی است که با دروغ‌هایی که بزرگسالان فکر می‌کنند تفاوت دارد. این گونه دروغ را کودک بر خلاف تصور بزرگسالان عملاً درست می‌پندارند.

شوخی سازی

شوخی دو جنبه دارد: توانایی ادراک شوخی و دیگری توانایی تولید آن و جنبه پذیرش اجتماعی را هم باید به آن افزود، زیرا جالب یا غیرجالب بودن شوخی را اطرافیان تعیین می‌کنند. تولید شوخی مستلزم شناخت موقعیت است، همچنین با میزان علاقه شخص به پذیرش اجتماعی بستگی دارد. به این معنا که کودکان ناراضی از میزان آن طبعاً به تولید شوخی انگیزش بیشتری خواهند داشت تا به هدف خود برسند. شوخی‌ها انواع ساده و پیچیده دارند که خلاقیت عمدتاً در شوخی‌های پیچیده به چشم می‌خورد.

داستان‌گویی

یکی دیگر از جلوه‌های خلاقیت، داستان‌گویی است. کودکان خلاق در انتخاب و بیان داستان موفقیات بیشتری دارند و بهتر و بیشتر می‌توانند توجه شنوندگان خود را جلب کنند.

مفهوم خود آرمانی

مفهوم خود آرمانی آرزوی کودکان به این است که آن باشند یا آن چیز را عرضه کنند که خود دوست دارند به آن برسند. به عبارت دیگر منظور از خود آرمانی، علاقه شخص به این است که دیگران او را آنچنان که خودش می‌خواهد در یابند. اعم از خود پنداری بدنی و خود پنداری روان‌شناختی.

منبع: سایت رشد

غنا از مساجد خواسته که «اذان نگویند؛ از واتساپ استفاده کنند»

شهروندیان افریقایی روز و شب با سر و صدا و آلودگی صوتی درگیرند. به منظور مقابله با کاهش آلودگی صوتی، مقامات حکومت غنا از مسلمانان خواسته‌اند تا به جای بلندگوی مساجد، از «واتساپ» برای خبر کردن نمازگزاران استفاده کنند.

ترافیک مزدحم، موسیقی از بلندگوها و صدای دستفروش‌ها، باعث آلودگی صوتی شدید در بیشتر شهرهای کشورهای افریقایی شده است. اما به نظر می‌رسد که در غنا مساجد و کلیساها هم چیزی به این آلودگی صوتی افزوده‌اند.

در اکرا، پایتخت غنا مقامات دنبال راه حلی برای کاهش آلودگی صوتی ایجاد شده توسط مکان‌های مذهبی، به ویژه مساجد هستند.

به این منظور از مساجد خواسته شده است که به جای پخش اذان از طریق بلندگو از طریق اپلیکیشن «واتساپ» به نمازگزاران خود پیام صوتی بفرستند و آنها را از وقت نماز باخبر کنند.

کاهش «آلودگی صوتی»

کوآبنا فریپوگ بوتانگ، وزیر محیط زیست غنا می‌گوید: «چرا باید امکان نداشته باشد که نمازگزاران از طریق پیام متنی مثلاً واتساپ مطلع شوند؟ مثلاً امام مساجد می‌توانند از طریق واتساپ به هر کس پیام بفرستند».

او می‌گوید: «من فکر می‌کنم که این کار کمک می‌کند تا آلودگی صوتی کاهش یابد. ممکن است این موضوع جنجالی باشد اما راه حلی است که به نظر ما می‌رسد».

حکومت می‌گوید که امیدوار است چنین تغییری سبب کاهش بیش از حد آلودگی صوتی در این کشور شود.

برای بسیاری از مسلمانان که در پایتخت این کشور افریقایی زندگی می‌کنند، تماس تلفنی از طریق موبایل برای خبر کردن نمازگزاران هم کار آسانی نیست.

شیخ اوسان احمد، امام مسجد «فادما» روز پنج بار اذان می‌گوید. او به دوپچه وله گفت که هرچند او با این مسئله موافق است که با پیام نوشتاری و پیام واتساپ آلودگی صوتی کاهش می‌یابد، اما چنین کاری هم مصارف اقتصادی دارد.

شیخ احمد می‌گوید: «امام مساجد ماهانه پول نمی‌گیرند. پول چنین کاری را از کجا بیاورند؟ ما کوشش می‌کنیم کاری که ممکن است را انجام دهیم. پیام نوشتاری یا هرگونه پیام دیگر مسئله نیست اما فکر نمی‌کنم که ضروری باشد».

دیگر مسلمانان که با دوپچه وله مصاحبه کردند، این ایده را رد کردند. نورا ناسیه می‌گوید: «فکر نمی‌کنم کار اشتباهی باشد که ملاهای مسلمان سحرگاه برخیزند و از بلندگو برای دعوت نمازگزاران استفاده کنند، چون کلیساهای مسیحی هم همین کار را می‌کنند. آنها هم صبح زود نیایش می‌کنند».

کوبین پرات، یک باشنده دیگر پایتخت نیز پیشنهاد و طرح وزیر محیط زیست را رد می‌کند. او می‌گوید: «همه افراد در رسانه‌های اجتماعی حضور ندارند و همه مردم هم مثل او باسواد نیستند».

حبیب علی یک باشنده مسلمان می‌گوید که صدای اذان به طور سستی باید تا جایی که امکان دارد به دوردست برسد تا نمازگزاران برای نیایش بیایند.

با این حال حکومت غنا گفته است که نهایتاً مجبور می‌شود تا برای کاهش هیاهو و آلودگی صوتی، قانونی را ایجاد کند.

«سازمان صحت جهانی» (WHO) مدت هاست که درباره مضرات آلودگی صوتی بر صحت عموم جامعه هشدار داده است. این سازمان فهرستی از بیماری‌های ناشی از آلودگی صوتی را ترتیب داده است که در آن بیماری‌های کوتاه مدت و مزمن قلب و عروق، اختلال خواب و بیماری‌های شعوری دیده می‌شود.

اندیشه‌نگاری

اندیشمندان معاصر

(آرای مصطفی ملکیان)

محمد ابراهیم ابریشمی

چندی پیش فرصت نیکویی دست داد تا مجموعه مباحث اندیشه‌وران معاصر را در قالب جزواتی دسته بندی کنم. قسمت کنونی، چکیده‌ای از اندیشه‌های دکتر مصطفی ملکیان است که در آن جزوه آمده، البته این مطالب مربوط به یک سال پیش بوده و رای نگارنده در این یک سال تطور و تحول فراوان یافته با این وجود خالی از لطف ندانستم تا بخشی از آن را در این بلاگ عرضه کنم:

از نقطه‌ای آغاز می‌کنم که به زعم این قلم لب لباب اندیشه ملکیان است. ابتدا سخنی از وی نقل می‌کنم و سپس تاولی از آن را در ادامه بسط می‌دهم و فی‌النهايت نکاتی پیرامون اندیشه وی طرح کنم. بدیهی است که نگارنده تنها فهم خود را از کلام ملکیان بیان می‌دارد و مدافع و منتقد همین فهم خواهد بود نه شخص ملکیان و یا تصورات حقیقی وی.

«من نه دل‌نگران سنتام، نه دل‌نگران تجدد، نه دل‌نگران تمدن، نه دل‌نگران فرهنگ و نه دل‌نگران هیچ امر انتزاعی دیگری از این قبیل. من فقط نگران انسان‌های گوشت‌و‌خون‌داری هستم که می‌آیند، رنج می‌برند و می‌روند. سعی کنیم انسان‌ها هر چه بیش‌تر با حقیقت مواجهه یابند و به حقایق هر چه بیش‌تری دسترسی پیدا کنند؛ علاوه بر آن هر چه کم‌تر درد بکشند و رنج ببرند؛ و علاوه بر آن هر چه بیش‌تر به نیکی و نیکوکاری بگرایند. برای تحقق این سه هدف، از هر چیزی که سودمند می‌تواند بود بهره گیرند؛ از دین گرفته تا علم، فلسفه، عرفان، هنر، ادبیات و همه‌ی دستاوردهای بشری دیگر.»

مصطفی ملکیان

..... ملکیان به زعم این قلم یک ایدئولوگ است، البته ایدئولوژی وی نه مارکسیسم است و نه اسلام ایدئولوژیک شده و نه هیچ ایدئولوژی دیگری شبیه به این‌ها. ایدئولوژی را اگر «جهان‌بینی» معنا کنیم و فرد ایدئولوگ را «فردی قائل به جهان‌بینی و آرمان مشخص» آنگاه ملکیان را می‌توان یک ایدئولوگ توانا دانست. یادداشت کوتاه فوق هم مانعست تمام عیار نظام اندیشگی این دانشمند است. سه اصل بنیادین زیر رکن رکن ایدئولوژی وی به شمار می‌آید:

۱- فهم و درک حداکثری حقیقت

۲- تقلیل رنج و مرارت

۳- زندگی نیکو و اخلاقی

شاید در نظرگاه اول صحبت‌های وی را کلیشه و تکرار کلام فیلسوفان مختلف و صاحبان ادیان بدانیم اما با غور در اندیشه‌های این اندیشمند تفاوت‌های کلام وی را فهم خواهیم کرد. همچنین ذکر این نکته بدیهی است که ملکیان مطلقاً مدعی ابتکار ایده‌ای نو نبوده و دعوی ارائه اندیشه جدید را نداشته. باری کوشیدن در این امر که آرای وی را تبار شناسی کنیم و به این متفکر و آن اندیشمند آنها را منتسب کنیم مطمئناً ذره‌ای غبار بر کار وی نخواهد نشانید. سنت مخروبه و ناکارآمدی درج برچسب‌هایی اعم از غرب‌زدگی، لیبرالیسم، ترجمه‌گری، اومانیسم و امثالهم نیز در این بین جهد بی‌توفیقی است که اگر بخواهیم کار را از آنجا شروع کنیم جز به ترکستان نمی‌رسیم. لذا بهتر است ابتدا در مقام ایضاح این مفاهیم و مبانی و مبادی کار را شروع کنیم سپس به صدق و کذب این دعاوی بپردازیم و تطبیق آنها با آرای دیگر متفکران.

در باب هدف اول سیستم ملکیان اما ذکر این نکته به فهم حداکثری به ما کمک می‌کند که در نظام فکری و اندیشگی ملکیان اصل و اساس، فهم و درک و تقرب به حقیقت است نه وصول تام و تمام و یکباره به امر حقیقت. البته وی وصول به حقیقت یک معنا را ناممکن نمی‌داند اما هدف و قدر مسلم داستان تلاش‌ها و

جهدهای بشری را صرفاً تقرب حداکثری به درک و فهم حقیقت می‌داند. من باب مثال یک فیلسوف ممکن است زمانی به حکم الف برسد و چند سال بعد متوجه شود که این حکم صدقیت تام ندارد و حکم ب صحیح است اما نکته اینجا است که بار اول که جهد معرفتی وی به حکم الف منتج شد با این که این حکم فهم کاملی نبود اما از آنرو که وی تلاشی جهت فهم حقیقت کرده بود تلاش وی نوعی تفلسف به شمار می‌آید، یعنی گویا بشر در بیشه‌ای ظلمانی پرتاب شده که هیچ از دنیای اطراف خود با خبر نیست و ضمن گذشت زمان با انباشت تجارب به شناختی از محیط خود می‌رسد، حال این امکان کاملاً محتمل است که تمام احکام شناختی وی و یا بخشی از آنها در آینده نقض و متکامل شوند اما لاجرم باید به همین حد از معرفت‌های نامطمئن و ابطال‌پذیر اعتماد کند و تجربه را هرچه بیشتر امتداد دهد تا به شناختی هر چه کامل‌تر و مقرب‌تر به حقیقت واصل شود. باری؛ در مکتب اندیشه ملکیان بشر در چنین جایگاهی قرار دارد و دارای فهمی است که در روند تحول و تکامل است و وظیفه انسان در این نگاه تقرب هرچه بیشتر (و در طریقت اولی وصول) به فهم کامل از حقیقت می‌باشد.

هدف دوم ظاهری تکراری اما محتوایی نوین و دلچسب دارد. بشر از زمانی که حافظه تاریخی به او اجازه داده همواره در جهت تحصیل سعادت حداکثری و بهشت زمینی است و بنیاداً همین امر نیز موجب شده تا به ادیان و ایدئولوژی‌های مختلف متمسک شود و از آنها سود بجوید، لذا بیراه نخواهد بود اگر ادعا کنیم نوع بشر حال چه دیندار و چه غیر دیندار همواره بدنبال احداث بهشتی زمینی بوده. اما در اندیشه ملکیان کلام جالبی نهفته است و آن هم عکس نقض همین خواسته بشری است. ملکیان همواره یک دغدغه داشته که رنج و مرارت حداقلی مناسب‌ترین عنوان برای آن است. ملکیان نه وعده بهشت و اتوپیا میدهد و نه بدان باوری دارد، او در پی آن است که بجای آنکه لذت را حداکثری کنیم رنج را حداقلی کنیم و این حکمی است که او را ق سانسور نشده کتاب تاریخ بشری مویذ آن است. یعنی این بشر دو پا گویا هرگاه که دست به کار ساخت بهشتی برین در زمین شده فقط و فقط آتشی بر این جهنم افزوده. از سرگذشت مارکسیسم و شوروی و سوسیالیسم که دعوی امپراطوری پرولتاریا داشت تا بلوک غرب. جایی که بهشت شدن سرمایه داران قرین به جهنم شدن زیست طبقه‌های پایین دست بود، تاریخ به ما می‌آموزد که بزرگترین لطفی که بشریت می‌تواند بکند آن است که دیگر قصدی برای اقامه بهشت در زمین نکند و با این کار حداقل آتش بر جهنم عالم نیفزاید! بشر عاقل در می‌یابد که در این پویه‌ی وقفه ناپذیر زندگی هنوز به آن قسم از عقلانیت و حقانیت نرسیده که مدینه فاضله بر زمین بسازد و خوشی را به حداکثر برساند. در نظرگاه اندیشه ملکیان بشر عاقل بدین نکته واقف است که تمام هنر عقلانی زیستن آن است که مرحم درد و مایه‌ی تقلیل مرارت باشد تا وعده دهنده بهشتی که گویا هرگز ساخته نخواهد شد.

اما هدف سوم در سیستم ملکیان هدفی است دلربا هم بر کامجویان سکولار و غیر معنوی و هم بر دین‌ورزان و معنویت‌گرایان و مومنان. بسط نوعی زیست اخلاقی شاید شریف‌ترین هدف بشر از آغاز تا به امروز بوده که همواره در طول تاریخ موجب ارتقا کیفیت زیست

بشری می‌شده. ملکیان اما فارغ از این خواست عظیم و تاریخی حاجت بشر امروز را به اخلاقی زیستن بسی موکدر می‌داند. در دیدگاه فکری ملکیان بین سه پدیده تمایز مشخصی وجود دارد و او هیچ‌گاه اختلاط آنها را درست نمی‌دیده. وی همواره اخلاق را امری و رای

۱- زیست حقوقی و قانونی

۲- زیست مبتنی بر آداب و رسوم

۳- زیست مبتنی بر آداب معاشرت

می‌داند. از همین رو برای ملکیان فقه نیز غیر اخلاق است چراکه فقه مخلوطی از سه مورد فوق به انضمام اخلاق است. ملکیان اخلاق را به معنای خالص کلمه امری می‌داند که در سه سطح جامعه روان‌شناختی و فردی موجب سعادت بشری می‌شود از نظرگاه ملکیان حضور اخلاق در بین افراد یک جامعه موجب بروز ۵ مطلوب اجتماعی: آزادی، عدالت، رفا، امنیت و نظم است. به تعبیر دقیق‌تر می‌توان گفت در جامعه‌ای که افراد آن دارای زیست اخلاقی (صرفاً اخلاقی به معنای خالص که بدان اشارت رفت) باشند تحقق حداقل این ۵ مطلوب اجتماعی سهل‌تر خواهد بود.

اما اخلاق در زاویه فکری ملکیان کارکرد دومی نیز داراست، انجام فعل اخلاقی توسط یک فرد موجب بروز حداقل سه مطلوب روان‌شناختی یعنی آرامش، احساس شادی و رضایت، معنا یافتگی زندگی خواهد شد و فرد اخلاقی همواره بواسطه اخلاقی بودنش از این مطلوب‌ها حظی متناسب با ظرفیت‌های وجودی‌اش خواهد برد. و نهایتاً کارکرد سوم اخلاقی زیستن تبدیل حال و تغییر و ارتقا ظرفیت‌های وجودی فرد اخلاقی خواهد بود که این کارکرد در تفکر ملکیان جایگاه خاصی داراست.

با وجود تمام کارکرد‌های مثبت اخلاق که در بالا ذکر آن رفت و حاجت موکدر تر بشر امروزی به اخلاق اما، از نظر ملکیان اخلاق برای بشر امروز دست‌نا یافتنی‌تر و صعب‌تر شده. از این رو رسالت یک فرد روشنفکر در سیستم روشنفکری ملکیان بیش و پیش از هر چیز اخلاقی زیستن و سوق دادن حرکت جامعه به سمت یک جامعه اخلاقی می‌باشد.

اما فارغ از اهداف سه‌گانه حرکت ملکیان چهار نکته درباره وی قابل طرح می‌باشد. نکته‌ی اول آنکه ملکیان رویکردی وجودی به حیات بشری دارد لذا با عینک عینی و ابژکتیو به جهان هستی می‌نگرد و کم‌تر دیدگاه سوژکتیو در اندیشه وی یافت می‌شود. خود ملکیان نیز بر این نکته انگشت‌تاکید می‌نهد که همواره به مسائل وجودی (اگزیستانسیال) از رویکرد تحلیلی (آنالیتیک) می‌نگرد، در حقیقت برای ملکیان فلسفه تحلیلی به مثابه ابزار و فلسفه اگزیستانسیالیستی به مثابه هدف بوده و از همین رو به مسائل وجودی همواره به دقت نظری مثال زدنی می‌نگرد، به حدی که از نگاه برخی منتقدان گاه وی به وسواس نظری منتهم می‌شود. ملکیان در کلام ساده و بی‌آلایش و در عین حال واضح و روان خود توانایی پیش‌بردن مباحث نظری را با دقتی مثال‌زدنی داراست. وی در کلام و قلم خود هیچ گاه نیش و کنایه و گزند به مخالفان خود نثار نمی‌کند و این خود یکی از معیزه‌های مهم شخصیتی وی می‌باشد. او زمانی شاگرد مصباح یزدی در قم بود و زمانی هم شاگرد استاید فلسفه دانشگاه و از همین رو دارای اشراف کاملی بر مباحث حوزوی و مدرن است و بنا به تعریفی که دکتر

سروش از روشنفکری ارائه داده (حرکت بین شکاف سنت و مدرنیته) یکی از روشنفکران قهار معاصر به شمار می‌رود.

نکته دوم آن که ملکیان را باید روشنفکر فرهنگی دانست و نه روشنفکر سیاسی. در تفکر ملکیان همواره اصلاح نفس مقدم بر اصلاح اجتماع بوده و از همین رو حجم کارهایی که وی در بخش‌های فرهنگی و اخلاقی و روانشناختی ارائه داده نسبت به دیگر روشنفکران (مانند سروش و شریعتی و ...) قابل مقایسه نیست.

نکته سوم: ممکن است پرسید که در تفکر و نظام اندیشگی ملکیان دین چه جایگاهی دارد و چرا در مدلی که در بالا از وی ارائه شد هیچ نقطه‌ای در اشاره مستقیم به ادیان الهی نبوده؟ اما در پاسخ به این مسئله باز به نکته اول اشاره می‌کنم که در تفکر ملکیان امور ابژکتیو مقدم بر امور سابژکتیو هستند، یعنی امور عینی بر امور ذهنی تقدم نظری دارند لذا پرداخت به موضوعاتی از قبیل دین و خدا و انبیا و به طور کل اموری که ناظر بر چیستی بشر و طبیعت و هستی می‌باشند درجه اهمیت کم‌تری دارند نسبت به اموری که ناظر بر «راهی برای رهایی» هستند، یعنی مهم‌تر از آنکه بپرسیم آیا خدایی هست و اینکه آیا جبر بر هستی حاکم است یا اختیار و یا نقطه کمال بشری کجاست و امثالهم، این امر اهمیت دارد که چه باید کرد و راه خروج بشریت از درد و رنج چیست؟

البته پر واضح است که در هر دینی چهار سطح کلام، فقه و اخلاق و عرفان موجود است که بحث اخلاق در ادیان کاملاً ناظر بر همین موضوعات است و این به معنای تلاقی پروژه ملکیان با ادیان است اما دقت کنید که ملکیان تنها در دو بخش اخلاق و عرفان با ادیان روبه رو می‌شود و به کلام کاری ندارد، چراکه کلام بحثی سوژکتیو اما حوزه کار ملکیات ابژکتیو می‌باشد.

نکته چهارم: ملکیان در قالب همین سه هدف مهم و تحت روشی که شرح آن در بالا رفت (روش آنالیتیک و عینی) به اصلی جالب می‌رسد:

«شاکله تفکر مدرن عبارت است از دلیل محوری، انسان مدرن از آن رو که مدرن است برای هر مطلب طالب دلیل است یعنی برای حکم «الف، ب است» باید برای او دلیل آورد که «الف، ج است» و «ج، ب است» و نتیجتاً «الف، ب است». یعنی انسان مدرن دیگر این عبارت را نمی‌پذیرد که «الف، ب است چون د میگوید که الف، ب است» باری؛ انسان مدرن دیگر نمی‌تواند بمانند انسان سنتی براضی بپذیرد که «الف ب است چون آیت ... فلان می‌گوید» و از همین رو شاکله دین‌ورزی در جامعه مدرن که مبتنا بر همین نقل محوری داشت از هم فرومی‌پاشد. اما ملکیان برای آنکه بشر امروز را از گوهر معنویت که هسته‌ی ادیان می‌باشد، محروم نشود و همچنین مدرن بودن بشر امروز که اقتضای مکان و زمان می‌باشد نیز حفظ شود اقدام به طرح نظریه معروف «عقلانیت و معنویت» می‌کند و قرانت و شکلی از دین را ارائه می‌کند که هم واجد دلیل محوری باشد و هم واجد معنویت»

البته ورود به پروژه عقلانیت و معنویت خود بای جدا می‌طلبید که شرح آن مطمئناً از حوصله این بحث خارج است. که به امید خداوند، در آینده ای نزدیک بدان خواهیم پرداخت.

نهادهای ناظر بر انتخابات و نمایندگان مجلس: شرکت نکردن در پروسه ثبت نام، تیشه به ریشه دموکراسی زدن است

ناجیه نوری

با حفاظت و نظارت از رای خود دست تعلق کاران درون و بیرون کمیسیون انتخابات را کوتاه سازید. رییس اجرایی فیفا به روزنامه ماندگار گفت: ما از لحاظ سیاسی، تخنیک و امنیتی در یک پروسه بسیار خراب قرار داریم و خواهی نه خواهی تعلق صورت خواهد گرفت؛ اما باید باور داشت که برای بهتر شدن این وضعیت نیاز به مبارزه داریم. باین حال غلام فاروق مجروح عضو مجلس نمایندگان از مردم می‌خواهد با حضور در انتخابات به تعلق و تخلف نه بگویند و با شرکت در انتخابات زمینه را برای افراد کارا، در پارلمان فراهم کنند.

مجرروح به روزنامه ماندگار گفت: چالش‌های انتخاباتی سال ۱۳۹۳، مشکلات درون پارلمان، فساد گسترده‌ی درون حکومتی و مشکلات و چالش‌های امنیتی بدون شک مردم را از حضور در انتخابات دل‌سرد ساخته است.

او می‌گوید: اما نرفتن به پای صندوق‌های رای راه حل نیست، بل راه حل حضور پرشکوه مردم در پروسه ثبت نام رای‌دهنده‌گان و حضور در انتخابات است؛ ولی باید به خاطر داشت که برای بسیج کردن مردم در انتخابات، پارلمان جمع نهادهای مدنی، حکومت، احزاب سیاسی و کمیسیون مستقل انتخابات تلاش خود را بکنند و به مردم اعتماد ببخشند که انتخابات پیش روی یک انتخابات شفاف و به دور از تعلق خواهد بود.

به گفته این عضو مجلس: اگر مردم با شرکت نکردن در انتخابات، انتخابات را به احزاب سیاسی و حکومت واگذار کنند، بدون شک کار مشکل‌تر خواهد شد و افراد وابسته به حکومت و احزاب سیاسی در پارلمان حضور خواهند یافت؛ بنابراین تنها راهی غیر حکومتی ساختن پارلمان، حضور گسترده مردم در انتخابات است.

وی تاکید کرد: اگر مردم در انتخابات حضور گسترده داشته باشند، خود ناظر انتخابات باشند و نهادهای ناظر هم سهم خودشان را ادا نمایند، بدون تردید حکومت نمی‌تواند در انتخابات دخالت کند و افراد وابسته به خود را وارد پارلمان نماید.

او افزود: پس بازم تکرار می‌کنم که تنها راه جلوگیری از تعلق و عدم حضور افراد وابسته به حکومت حضور گسترده مردم در انتخابات است و بس.

شدن، از گذشته درس بگیرند، در روند ثبت نام شرکت کنند، به کاندید مورد نظر خود رای بدهند و بعد از رای خود حفاظت و نظارت کنند. به گفته رییس اجرایی فیفا: مردم از تقلبات و تخلفات انتخاباتی ۹۳ بیاموزند و اجازه ندهند که رهبران سیاسی و حکومت سرنوشت مجلس نمایندگان‌شان را رقم بزنند، با حضور گسترده در انتخابات و نظارت و دفاع از رای، افراد شایسته را وارد پارلمان نمایند. یوسف رشید می‌گوید: «اما حضور نیافتن در روند ثبت نام و شرکت نکردن در انتخابات به معنای ریشه به تیشه دموکراسی و روند مردم‌سالاری زدن است؛ بنابراین یکبار دیگر تکرار می‌کنم که برای رفتن افراد شایسته به پارلمان رای بدهید و

در پروسه انتخابات احساس مسولیت می‌کردیم، پروسه را محافظت می‌کردیم و از رای خود صیانت می‌کردیم، شاید خطرات تعلق و تخلف کم می‌شد. رشید در خصوص این که آیا مردم در انتخابات ۹۳ از رای خود دفاع نکردند، گفت: مردم با شور و شوق به پای صندوق‌های رای رفتند و رای دادند؛ اما در قسمت نظارت و این که رای ما به یک نتیجه قابل قبول برسد، ایستاده‌گی نکردند و این کوتاهی ما باعث شده که رهبران سیاسی تصمیم گیرنده باشند. او تاکید کرد: اگر مردم از رای خود حمایت می‌کردند، ممکن امروز وضعیت به گونه‌ی دیگری می‌بود؛ بنابراین اکنون مردم باید به جای مایوس

چالش‌های انتخاباتی ۱۳۹۳، مشکلات درون پارلمان، فساد گسترده درون حکومتی و مشکلات و چالش‌های امنیتی مردم را از حضور در انتخابات دل‌سرد ساخته است.

شماری از نمایندگان مجلس و نهادهای ناظر بر انتخابات با ابراز این مطلب اما از مردم می‌خواهند که با شرکت در روند ثبت نام رای‌دهنده‌گان و شرکت در انتخابات به تعلق و تخلف نه بگویند. آنان تاکید دارند که نرفتن به پای صندوق‌های رای، راه حل نیست، بل راه حل حضور پرشکوه مردم در پروسه ثبت نام رای‌دهنده‌گان و حضور در انتخابات است.

این واکنش‌ها در پی حضور نیافتن مردم در روند ثبت نام رای‌دهنده‌گان که روز شنبه ۲۵ حمل / فروردین آغاز شده است، ابراز می‌شود.

حضور بسیار کم‌رنگ مردم در روند ثبت نام نشان می‌دهد که مردم دیگر به حکومت، کمیسیون انتخابات و رهبران سیاسی بی‌باور شدند و حضور خود در انتخابات را به دلیل تقلبات و تخلفاتی که در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۹۳ اتفاق افتاده بود، موثر و مفید نمی‌دانند.

تقلبات گسترده و سازمان یافته در انتخابات ۱۳۹۳ ریاست‌جمهوری از سوی کمیشن‌ران کمیسیون انتخابات و حکومت حامد کرزی سبب تنش میان دو جریان سیاسی شده و در نهایت با پای در میانی جان‌کری وزیر خارجه اسبق امریکا، حکومت وحدت ملی با حضور دو نامزد پیش‌تاز در انتخابات تشکیل شد، چیزی که نتوانست قناعت مردم را فراهم کند و تاکنون مردم محمداشرف‌غنی را که از سوی امریکا رییس‌جمهور اعلام شد، به عنوان رییس‌جمهور بیرون آمده از تعلق می‌خوانند و باور دارند که انتخابات پیش روی نیز با تقلبات سازمان یافته و سیستماتیک افراد وابسته به حکومت را وارد پارلمان خواهد ساخت.

اما رهبران سیاسی، نهادهای مدنی و ناظر بر انتخابات و نمایندگان مجلس می‌گویند: شاید اگر مردم در انتخابات ۹۳ به جای حمایت از فیصله رهبران سیاسی از رای خود حمایت می‌کردند، امروز وضعیت طوری دیگری بود و باور مردم هم نسبت به این روند آسیب نمی‌دید.

یوسف رشید رییس اجرایی فیفا می‌گوید: یک بخش تعلق و تعلق در انتخابات مربوط به حکومت، زورمندان و رهبران سیاسی است؛ اما یک بخش بزرگ آن مربوط به مردم است. اگر ما

ولسی جرگه:

که د غزنی امنیتی وضعیت ته پام ونه شي، د کندز له برخلیک سره مخ کېږي

د افغانستان ولسي جرگه د غزني پر امنيتي وضعیت اندېښنه څرگندوي او له حکومته غواړي چې د دغه ولايت امنيتي وضعیت ته ځانگړی پام وکړي. د افغانستان ولسي جرگه خبرداری ورکوي، که حکومت د غزني ولايت امنيتي وضعیت ته پام ونه کړي، دغه ولايت د کندز له برخلیک سره مخ کېږي.

د دغې جرگې رییس عبدالرؤف ابراهیمی د جرگې د دوشنبې د ورځې په عمومي غونډه کې د غزني امنيتي وضعیت د اندېښنې وړ وباله. ښاغلي ابراهیمی زیاته کړه: «د غزني د ناامنی مسئله ډېره د اندېښنې وړ ده، هغه څه چې د غزني استازو مطرح کړل، موږ هم په امنيتي مسؤلیتو غږ کوو چې

پاکستان خواستار برکناری...»

(برکناری جنرال رازق) برای همکاری با حکومت افغانستان معایر اصول بین المللی است. خانم شاداب بیان داشت که مشارکت استخباراتی با پاکستان از دید مردم افغانستان کاملاً مردود است و آن را نمی پذیرد؛ باید رییس جمهور متوجه این امر باشد. عبدال الله محمدی دیگر عضو مجلس نیز یاد آور شد که سیاست‌های پاکستان همواره فریب کارانه بوده است و صدراعظم آن کشور این بار نیز با درخواست برکناری جنرال عبدالرازق فرمانده پولیس قندهار در پی فریب دولت افغانستان بوده است.

با این وجود عبدالرؤف ابراهیمی رییس مجلس نمایندگان نیز حضور جنرال عبدالرازق را در ولایت قندهار سدی در برابر استراتژی پاکستان عنوان کرد و گفت: «پاکستان خوب شناخته که جنرال رازق مانع سقوط ولایات جنوب و جنوب غرب می‌شود و از همین رو خواستار برکناری او شده است.»

آقای ابراهیمی تصریح کرد که حتا وجود جنرال رازق بالای اوضاع امنیتی ولایت‌های همجوار قندهار تأثیر مثبت دارد و حکومت نباید تصمیم برکناری او را بگیرد.

رییس مجلس خاطر نشان کرد که این گونه جنرال‌ها باید در سطح کشور تقدیر شوند نه اینکه به دستور یک کشور بیگانه برکنار شوند. این در حالی است که گفته می‌شود، اخیراً مناسبات جنرال عبدالرازق فرمانده پولیس قندهار با حکومت مرکزی نیز دچار تشدد شده و برکنار این فرمانده نامدار می‌باشد.

وژل شول. خو د غزني د ولايتي شورا يو شمېر غړو ازادي راډيو ته وويل چې په ياده حمله کې ۲۳ تنه افغان سرتېري وژل شوي دي.

د ولسي جرگې دغه استازي وايي چې د غزني په شپږو ولسواليو کې اوس مهال وسله‌وال طالبان پراخ فعاليتونه لري او دا وضعیت لامل شوی چې ټول ولايت له خطر سره مخ کړي.

په ورته وخت کې دفاع وزارت په غزني ولايت کې امنيتي گواښونه مني، خو وايي چې د غزني په گډون په بېلابېلو ولايتونو کې اوس مهال ۱۹ پوځي عمليات روان دي.

د دې وزارت د وياند دفتر سرپرست محمد رادمنش د دوشنبې په ورځ ازادي راډيو ته وويل:

«د خپلو سرونو د قربانيو په بدل موږ پرېکړه کړې چې د غزني امنيتي وضعیت څرنگه چې لازمه ده، کنترول کړو.»

ښاغلي رادمنش وايي چې د وسله‌والو مخالفينو پر ضد د غزني د مرکز په گډون په اندر، زنه خان، قره‌باغ او خواجه عمري ولسواليو کې تصفيوي عمليات شوي چې ښه نتيجه يې ورکړې ده.

د يادولو وړ ده چې غزني د کابل قندهار په لويه لار پر ورت هغه ولايت دی چې وخت ناوخت ترې د ناامنی خبرونه ورکول کېږي.

د غزني د امنيتي وضعیت په اړه چې په تېره اوونۍ کې يې يوې ولسوالۍ سقوط هم کړی و او اوس د ټول ولايت د سقوط وړاندوينه کېږي، په دې برخه کې بايد جدي پام وکړي.»

ښاغلي ابراهیمی دا اندېښنې وروسته له هغې شریکې کړې چې د جرگې د دوشنبې د ورځې په عمومي ناسته کې د دې ولايت يو شمېر استازو وويل چې په دې وروستيو کې د غزني ولايت په حکومتی تاسیساتو د وسله‌والو مخالفينو حملې او په ښار کې هدفی وژنې زياتې شوي چې خلک يې له سختو ستونزو سره مخ کړي دي.

له ډلې يې محمد علي اخلاقي وويل:

«د غزني او د دې ولايت د يو شمېر ولسواليو د سقوط خطر يوه جدي مسئله ده، که مرکزي حکومت غزني ته جدي پاملرنه ونه کړي، غزني د سقوط له حالت سره مخ دی او کوم ترڅه څه چې موږ په کندز کې تجربه کړل، که پاملرنه ونه شي، نو د کندز پېښه به په غزني کې هم تکرار شي.»

دا اندېښنې داسې مهال مطرح کېږي چې تېره اوونۍ وسله‌والو طالبانو د غزني ولايت د خواجه عمري ولسوالۍ د دوو ساعتونو لپاره ونیوله چې د افغان امنيتي مسؤلیتو په وینا، د ولسوال او امنيت امر په گډون، په کې شاوخوا ۱۲ پولیس

فیسبوک نامه

وحید عمر

آغاز روند ثبت نام رأی دهنده‌گان یک قدم کلان به پیش است. اگر این روند درست و شفاف مدیریت شود و کمیسیون مستقل انتخابات فهرست‌های رأی دهنده‌گان را قبل از روز انتخابات به گونه شفاف همه‌گانی بسازد، امکان تخطی و تقلب در انتخابات را بدون شک کم می‌کند. ولی مهم‌ترین بحث این است که مردم به مراکز ثبت نام بروند و برای رأی دادن، ثبت نام کنند. کمیسیون تنها تطبیق کننده این روند است. اصل کار به دوش کسانی است که تصمیم دارند در انتخابات پارلمانی، شوراهای ولسوالی، شوراهای ولایتی و ریاست جمهوری نامزد باشند. مثلاً اگر شما برنامه دارید که در انتخابات پارلمانی نامزد باشید و ادعا دارید که از طریق یک روند شفاف و بدون تقلب می‌توانید رأی بیاورید، کارتان از دیروز شروع شد. اولین کارتان این است که حداقل هزار نفر را به مراکز ثبت نام بکشانید و تشویق شان کنید تا ثبت نام کنند. اگر شما هزار نفر را به مراکز ثبت نام برده نمی‌توانید، توقع نداشته باشید که در انتخابات پارلمانی آینده رأی بگیرید و یا اگر نگرانی اعتراض کنید.

نگرانی‌های رأی دهنده‌گان در این مورد قابل فهم است، ولی رأی دهنده‌گان به یاد داشته باشند که جای هر رأی قانونی را که به صندوق ریخته نمی‌شود، امکان دارد یک رأی تقلبی بگیرد. یعنی با هر رأی پاک و قانونی که شما به صندوق می‌ریزید، جلواستفاده یک رأی غیرقانونی را گرفته‌اید. احتمالاً که این انتخابات هم صدرصد شفاف و قابل قبول نباشد؛ ولی یک انتخابات نسبتاً شفاف و قابل قبول هنوز هم یگانه سنگر برای حفظ ثبات در افغانستان است.

عبدالحی خراسانی

مشارکت در روند برنامه ثبت نام رأی دهنده‌گان، نخستین قدم ممکن در جهت جلوگیری از تقلب، تخطی و تخلف در انتخابات آینده پارلمان و شورای استان‌ها و شهرستان‌ها می‌باشد. شرکت در ثبت نام رأی دهی، یک فرصت مهم برای استفاده از حق مدنی و اجتماعی شما در جهت مشارکت سیاسی به عنوان یک شهروند مسوول و با صلاحیت می‌باشد.

ثبت نام کنید و صلاحیت حق استفاده از رأی خود را به هیچ فاسد مافیاً و تاراج‌گر مردم‌فریب واگذار نکنید. کسانی که با این پروسه مخالفت می‌ورزند و آیه یأس می‌خوانند عمداً یا سهواً با دلسرد ساختن جوانان ما، شرایط را برای تقلب و انتخابات هوایی و گوسفندی فاشیسم هموار می‌سازند و خواسته یا ناخواسته به مردم ما خیانت می‌ورزند.

نورالله ولیزاده

سفرهای پیهم اشرف غنی به ولایت‌های جنوبی و جنوب شرقی، درگیری مرزی میان افغانستان و پاکستان و تخریب پایه برق وارداتی از پاکستان، باهم مرتبط اند. صف‌بندی‌های سیاسی در داخل کشور برای انتخابات پارلمانی و ریاست جمهوری آغاز شده و این صف‌بندی‌ها به صف‌بندی‌های منطقه‌ی نیز منجر خواهد شد. روسیه، چین، ایران و پاکستان قضایای افغانستان را از نزدیک دنبال می‌کنند و می‌خواهند که حکومت آینده افغانستان با منافع آنان همسو باشد.

شقاق ملی تحت نام وحدت ملی در افغانستان اوج گرفته و این زمینه‌ی است برای مداخله کشورهای همسایه. امریکایی‌ها و اروپایی‌های خسته از جنگ افغانستان، گاه با بی‌میلی و گاه با عزم جازم با قضایای برخورد می‌کنند که انگار در مرحله‌ی از تصمیم‌گیری دشوار بر سر ماندن و رفتن از افغانستان قرار دارند. سیاست‌گران داخلی در افغانستان هنوز هم فهم گنده و غیرعقلانی‌یی از سیاست دارند و هیچ امیدى را از رفتارشان نمی‌توان استخراج کرد. نسل‌نو با اعتماد به نفس ضعیفی در حاشیه سیاست‌ورزی به نظر می‌رسد. مردم همچنان دنبال نان اند و فهم ناچیزی از سیاست و شناختی اندکی از سیاسیون دارند. با این وضع و حال، پیش‌بینی آینده دشوار است. ناروشن بودن تحلیل آینده، فضا را برای پخش هرگونه شایعه و افواهاست مساعد ساخته است.

دستگیر روشنبالی

دیو بل له فکرونو زده کړه کول یو ضرورت دی، خو هغه څه چی د ما شخصیت جوړوي او هغه څه چی په ټولنه کي د ما فردیت را څرگندوي د ما خپل فکر دی او زه باید فکر کول زده کړم. د نورو فکرونه نه د ما شخصیت جوړوي او نه ما ته فردیت راکوي او زه د یوه بالغ انسان په توگه ضرورت نلرم چی نور د ما له پاره فکر وکړي. په دا ډول حالت کي زه دواړه فکر کول او فکری خپلواکي له لاسه ورکوم او ددي دو بایلنه هم د شخصیت او هم د فردیت بایلنه دی.

آیا محمد بن سلمان،

عربستان سعودی را تغییر می دهد؟

بخش دوم

محمد اکرام اندیشمند

ظهور پدیده محمد بن سلمان در سلطنت موناشرشی عربستان:

شاید مبالغه نباشد که از ظهور شهزاده محمد بن سلمان، ولیعهد سلطنت موناشرشی عربستان سعودی در زمان حاضر به عنوان پدیده محمد بن سلمان نام برد، زیرا آنچه را که در سر دارد و خیزهای را که تا کنون در درون نظام سلطنتی آل سعود و در کشور بسته و سنتی قبیلویی عربستان برداشته در طول پادشاهی این خانواده بی سابقه است. او در مقام ولیعهد سلطنت در چهره یک سلطان بلند پرواز، خودشیفته، ستیزه‌جو و مهاجم ظاهر شده است. این ولیعهد خودشیفته و مهاجم کی ست و از میان صدها شهزاده آل سعود در درون سلطنت این خانواده چگونه ظهور کرد؟

محمد بن سلمان بن عبدالعزیز آل سعود، متولد ۳۱ اگست ۱۹۸۵ پسر ارشد سومین زن ملک سلمان، پادشاه کنونی عربستان سعودی است. مادر محمد بن سلمان به زنان خانواده رییس قبیلۀ عجمان تعلق دارد. محمد بن سلمان در سال ۲۰۰۸ با ساره بنت مشهور بن عبدالعزیز آل سعود ازدواج کرد و تا کنون صاحب سه فرزند به نام‌های سلمان، فهده و نوره می‌باشد. محمد بن سلمان در ریاض مکتب خواند و سند تحصیل را در رشته حقوق از دانشگاه ملک سعود ریاض به دست آورد. او در مارچ ۲۰۱۳ رییس دفتر ولیعهد عربستان و مشاور خاص به رتبه وزیر تعیین شد. یکسال بعد در اپریل ۲۰۱۴ به فرمان پادشاه به عضویت شورای وزیران و وزیر مشاور منصوب شد.

وقتی ملک سلمان در جنوری ۲۰۱۵ با مرگ ملک عبدالله که سیزدهمین پسر در میان ۳۷ پسر ملک عبدالعزیز بود، سلطنت سعودی را به دست گرفت، پسرش شهزاده محمد به سرعت پله‌های دسترسی به قدرت را پیمود و بر تمام نهادهای نظامی و اقتصادی تسلط یافت. او نخست به ریاست دفتر پادشاه رسید و بلافاصله به وزارت دفاع منصوب شد. سپس به فرمان پادشاه معاون مقام ولیعهد سلطنت و معاون دوم صدراعظم تعیین شد و در رأس شورای امور اقتصادی و توسعه قرار گرفت. سرانجام در ۲۱ جون ۲۰۱۷ با فرمان دیگر پادشاه به مقام ولیعهد سلطنتی و معاون شورای وزیران رسید. پس از فرمان

ولیعهدی و معاونیت شورای وزیران، تفویض صلاحیت‌ها و مقامات دولتی همچنین از سوی شاه برای ولیعهد ادامه یافت که ریاست او به کمیته مبارزه با فساد یکی از آن سمت‌ها بود.

خیزهای بلند ولیعهد جوان با اصلاحات در داخل و تهاجم در بیرون:

محمد بن سلمان از همان نخستین روز دسترسی به پله‌های بالای قدرت در عربستان، خیزهای بلند خود را برای رساندن دولت سلطنتی عربستان به بازیگر و قدرت برتر منطقه‌ی آغاز کرد. او برنامه‌های بسیار بلندپروازانه در جهت توسعه اقتصادی و تغییرات اجتماعی ارائه کرد که به عنوان دورنمای ۲۰۳۰ شناخته می‌شود. طرح اقتصادی ۲۰۳۰ او رهایی عربستان از وابستگی به اقتصاد نفتی، ایجاد زمینه‌های مساعد و فضای بازتر برای شرکت‌های اقتصادی، حذف کمک‌ها و معاشات اضافی و امتیازات کلان دولتی و خصوصی‌سازی بخشی از شرکت نفت عربستان، اعلان شد.

توسعه اجتماعی مورد نظر ولیعهد، در واقع تغییرات بسیار بحث‌برانگیز و بی سابقه در تفکرات و باورهای مذهبی در عرصه‌های مختلف زنده‌گی جامعه و طبقات اجتماعی است. از آزادی‌های نامتعارف در جامعه سنتی و قبیلویی عربستان برای زنان تا ایجاد نگرش دینی و مذهبی از مسایل مختلف و رایج فهم و قرائت جدید متعادل از اسلام، سوای قرائت حاکم سلفیت و افراط‌گرایی که با نام وهابیت نیز شناخته می‌شود. اما خیزهای محمد بن سلمان در سیاست خارجی با ستیزه‌جویی و تهاجم آغاز گردید. وقتی او از سوی پدرش ملک سلمان به عنوان جوان‌ترین وزیر دفاع عربستان تعیین شد، کارش را در این وزارت با حمله نظامی بر یمن آغاز کرد. او ائتلاف شیعیان حوثی را که بر صنعا مسلط شده بودند، دست‌نشانده‌گان حکومت ایران خواند و جمهوری اسلامی ایران را حامی بی‌ثباتی و تروریسم در منطقه معرفی کرد. او برای مقابله با ایران، رابطه نزدیک ناآشکار با اسرائیل برقرار کرد و در سفر اخیرش در مارچ سال روان ۲۰۱۸ به امریکا، ایران را دشمن مشترک عربستان و اسرائیل خواند.

مخالفت‌های نافرجام درونی با خیزهای ولیعهد:

نظریات و اقدامات محمد بن سلمان و پدرش ملک سلمان در عرصه تغییرات اجتماعی و اقتصادی، هم در میان اولاد و احفاد آل سعود و هم در میان جامعه بسته و سنتی با تردیدها و مخالفت‌هایی روبه‌رو بوده است. از مخالفان داخل خانواده سعودی می‌توان به امیر طلال بن عبدالعزیز ۸۴ ساله هجدهمین پسر ملک عبدالعزیز بنیان‌گذار عربستان سعودی اشاره کرد که در می ۲۰۱۵ و در همان آغاز، اصلاحات و تغییرات را سلیقه‌ی و نامتطبق با شریعت اسلامی و ساختار حکومتی خواند و خواستار مخالفت با آن و تشکیل اجلاس شورای خانواده سلطنتی شد. هر چند که او خودش سال‌ها قبل خواستار سلطنت مشروطه در عربستان شده بود و پسر میلیاردرش امیرولید بن طلال از ثروتمندترین مردان جهان طرفدار ایجاد اصلاحات در کشور بود.

اما ولیعهد و شاه پدر، نه تنها اعتنایی به این اعتراض‌ها و انتقادها نکردند، برعکس با مشت آهنین به این مخالفت‌ها پاسخ گفتند. ملک سلمان علی‌رغم این اعتراض، شهزاده محمد پسرش را به جای شهزاده محمد بن نایف به ولیعهدی گماشت. اقدام بعد او با ولیعهد به بازداشت دو صد تن از امیران و شاهزاده‌گان، تاجران و مقامات دولتی در ۱۴ نوامبر ۲۰۱۷ در هتل ریتز کارلتون ریاض به نام مبارزه با فساد، نمونه‌هایی از این مشت آهنین بود. در میان بازداشت‌شده‌گان امیرولید بن طلال نیز قرار داشت. هر چند این‌ها پس از چند ماه با پرداخت یکصد میلیارد دلار رها شدند.

قشر محافظه‌کار و سنتی عالمان دینی اگر نه در مجموع، بخشی از آن‌ها با اصلاحات ولیعهد جوان و سنت‌شکن مخالفت می‌ورزند و یا کم‌ازکم اظهار نارضایتی و ناراحتی می‌کنند، اما این مخالفت‌ها تا کنون مشکل و مانع قابل ملاحظه برای محمد بن سلمان ایجاد نکرده است. بیش از نیم جمعیت عربستان، جمعیت جوان هستند که از اصلاحات ولیعهد حمایت می‌کنند. او در مصاحبه‌ی در سال ۲۰۱۷ گفت: «من جوان هستم و هفتاد درصد شهروندان کشور ما هم جوان هستند. ما نمی‌خواهیم تا عمر خود را در این گرداب که طی ۳۰ سال گذشته داشتیم، هدر دهیم. ما می‌خواهیم به این دوره پایان بدهیم.» از سوی دیگر، دولت سلطنتی عربستان علی‌رغم نفوذ سنتی علمای دینی بر مردم و بر باورها و فرهنگ اجتماعی به آسانی می‌تواند آن‌ها را تحت نظارت و سلطه خود قرار دهد و توانایی‌شان را در تحریک و بسیج افکار عمومی مهار و خنثی کند. ثروت سرشار و باد آورده نفت به سلطنت آل سعود توانایی این سلطنت را در مهار عالمان و تطمیع آن‌ها بالا برده است. اگر شمار اندکی از مخالفان و ناراضیان متعلق به قشر عالمان دینی در جامعه که قصد اعتراض و اعلان مخالفت داشته باشند، بلافاصله به سرکوب و زندان مواجه می‌شوند.

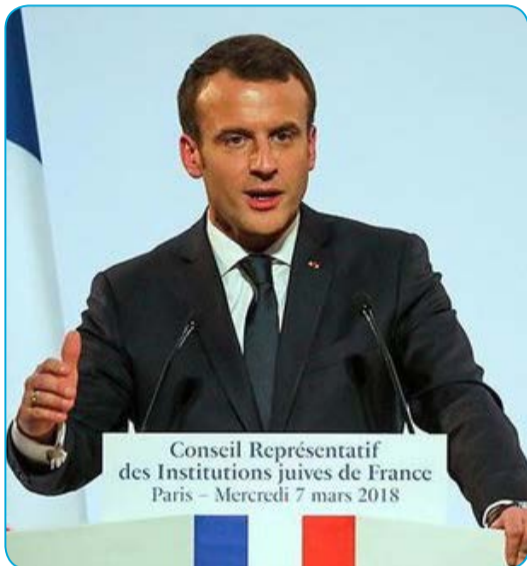
ادامه دارد...

Mandegar

ماکرون:

اسلام واقعی افراطی نیست

رییس جمهور فرانسه به منظور حفظ اتحاد کشورش خواهان احترام به آزادی‌های دینی در فرانسه شد و گفت، به هر زنی که حجاب دارد، احترام می‌گذارد. به گزارش نشریه، امانوئل ماکرون، رییس جمهور فرانسه در دیدار با خبرنگار کانال «پی اف ام» و پایگاه «مدیا پارت» گفت، به دنبال مهاجرت‌هایی که دنیا در سال‌های اخیر شاهد است، دین اسلام در فرانسه در حال گسترش است. ماکرون افزود، امروز تعداد مسلمانان فرانسه بین ۴.۵ تا شش میلیون تن است و دین اسلام تقریباً در فرانسه تازگی دارد و بسیاری از شهروندان از اسلام می‌ترسند، آنها باید به آزادی احترام بگذارند تا فرانسه متحد باقی بماند. وی ادامه داد، ترس از اسلام ناشی از بزرگ جلوه دادن جریان‌های رادیکالی و افراطی است و اسلام واقعی افراط‌گری نیست. ماکرون در پاسخ به سوال داشتن حجاب گفت: به هر زنی که حجاب داشته باشد احترام می‌گذارم، فرانسوی‌ها هم باید او را احترام کنند، من از حامیان منع حجاب نیستم.

مانور طالبان در غور

به گفته این عضو شورای ولایتی غور، طالبان در این ولسوالی‌ها افزون بر آموزش‌های نظامی در حال تبلیغ و بسیج مردم علیه حکومت می‌باشند. عطشان می‌گوید، اگر حکومت توجهی به تأمین امنیت این ولسوالی‌ها نکند، وضعیت امنیتی بدتر از این خواهد شد. خدایار واقف، مسئول جامعه‌ی مدنی غور نیز وضعیت امنیتی را در ولسوالی‌های غربی این ولایت نگران‌کننده می‌داند و می‌گوید، طالبان به شمول شاهراه غور-هرات، در سه ولسوالی غربی این ولایت نیز حضور گسترده دارند، اما حکومت تاکنون در برابر فعالیت‌های این گروه خاموش بوده است. با این حال، عبدالحی خطیبی، سخنگوی والی غور اجرای مانور نظامی طالبان را رد می‌کند و می‌گوید، افراد این گروه تنها در مسیر شاهراه غور-هرات نسبت به حضور فعال‌تری دارند. این گفته‌ها در حالی مطرح می‌شود که اعضای شورای ولایتی و فعالان مدنی غور می‌گویند، همین اکنون نیز شش ولسوالی غربی این ولایت تحت تهدیدهای بلند گروه‌های تروریستی قرار دارد. به گفته‌ی آنان در تازه‌ترین درگیری‌ها در ولسوالی شهرک این ولایت، یک سرباز پولیس جان باخته و شماری هم زخمی شده‌اند.

نظامی برپا کرده است. عبدالرحمان عطشان، معاون شورای ولایتی غور به سلام و پندار می‌گوید، جنگجویان طالبان در ولسوالی‌های شهرک، تولک و ساغر این ولایت حضور فعال دارند و در پی سازماندهی حملات هستند.

شماری از اعضای شورای ولایتی و فعالان مدنی غور می‌گویند، از چند روز به این سو گروه طالبان به رهبری ملااحمدشاه، معاون طالبان غوری و ملاهجرت، یکی از فرماندهان این گروه در سه ولسوالی غربی این ولایت مانور

دیده‌بان حقوق بشر پاکستان:

اسلام آباد از قانون توهین به مقدسات سوءاستفاده می‌کند

پاکستان ادامه دارد و برخی اوقات به این دلیل رخ می‌دهد که این افراد از ارتش قدرتمند پاکستان انتقاد می‌کنند و در برخی اوقات هم به دلیل حمایت از داشتن روابط بهتر با هندوستان این ناپدید شدن اتفاق می‌افتد. سال گذشته میلادی، یکی از کمیسیون‌های دولت پاکستان درباره ناپدید شدن‌ها، ۸۶۸ مورد در این باره دریافت کرد که این آمار دو برابر دو سال گذشته بود. این کمیسیون به ۵۵۵ مورد رسیدگی کرد اما ۳۱۳ نفر هنوز مفقود هستند. این دیده بان پاکستانی اعلام کرد: خبرنگاران و وبلاگ‌نویس‌ها همچنان در

دیده‌بان حقوق بشر پاکستان می‌گوید، این کشور در بهبود سوابق حقوق بشری خود ناکام بوده است. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، این دیده‌بان مستقل حقوق بشری در گزارش جدید خود که روز دوشنبه منتشر شد، از وضعیت حقوق بشری در پاکستان در سال گذشته میلادی به شدت انتقاد کرده و می‌گوید، اسلام‌آباد در بهبود این وضعیت ناکام مانده و از قانون توهین به مقدسات سوءاستفاده می‌کند و انتقاد از دولت متوقف شده است. دیده‌بان حقوق بشر پاکستان در گزارش خود اعلام کرده که ناپدید شدن در

معرض تهدیدی، حمله و ربوده شدن قرار دارند و قانون توهین به مقدسات ایزاری برای ساکت کردن این افراد است. در ادامه این گزارش همچنین آمده است: قانون مناقشه برانگیز توهین به مقدسات همچنان مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرد به ویژه علیه مخالفان کاربرد دارد. با وجود اینکه مرگ‌های مرتبط با اقدامات تروریستی در سال ۲۰۱۷ کاهش داشته، در این گزارش آمده که حملات علیه اقلیت‌های پاکستانی رو به رشد بوده است. گزارش ۲۹۶ صفحه‌ای امسال این گروه همچنین به تعصب مذهبی در پاکستان و امتناع دولت در مقابله با متعصبان مذهبی به دلیل هراس از مقابله به مثل آنها می‌پردازد و در آن آمده است: این حق مردم است که در فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی شرکت داشته باشند اما عدم تحمل و افراط‌گرایی بر آن سایه افکنده و مقام‌های دولت هم از ترس مقابله به مثل، کاری نمی‌کنند. سازمان‌های محافظه‌کار مذهبی به مقاومت در برابر این قوانین با هدف از میان برداشتن خشونت علیه زنان ادامه می‌دهند. در این گزارش همچنین ذکر شده است: در سالی که گذشت، آزادی عقیده، ایده و مذهب همچنان نادیده گرفته شد و به جای آن انزجار و تعصب رشد یافت و صبر و شکیبایی کمتر شد.

حالا میتوانید تازه ترین خبرهای افغانستان را از طریق SMS پژواک به دست آورید

روزانه	برای پشتو، ۵ برای دری، ۶ برای انگلیسی ۷ را به ۵۱۲ ارسال نمایید	۲ افغانی
هفته وار	برای پشتو، ۸ برای دری، ۹ و برای انگلیسی ۱۰ را به ۵۱۲ ارسال نمایید	۱۰ افغانی
ماهوار	برای پشتو، ۱۱ برای دری، ۱۲ و برای انگلیسی ۱۳ را به ۵۱۲ ارسال نمایید	۳۰ افغانی

این پیشکش در سیم کارت های سلام قابل دسترس میباشد | برای غیر فعال کردن D و کد بسته ناخواه به ۵۱۲ ارسال نمایید